

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รหัสวิชา ว23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์

ครูผู้สอน ครูวัชรียา เดชาสิทธิ์
ครูรติรส พงษ์ชาวดาร

เรื่อง จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์

คำถามชวนคิด

ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม นำไปใช้ประโยชน์
ในด้านใดบ้าง

คำตอบ

การปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์
การวางแผนก่อนแต่งงานและมีบุตร
เพื่อป้องกันการเกิดโรคทางพันธุกรรม

คำตอบ

การตัดสินใจเลือกบริโภคหรือไม่บริโภคอาหาร
ที่มีส่วนผสมหรืออาหารที่มาจากสิ่งมีชีวิต
ดัดแปรพันธุกรรม

คำถามชวนคิด

การใช้ประโยชน์จากรู้เกี่ยวกับ
การถ่ายทอดทางพันธุกรรม
ควรคำนึงถึงอะไรบ้าง

คำตอบ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับมนุษย์
และสิ่งแวดล้อม รวมถึงจริยธรรม

ระดมสมอง

1. จริยธรรมคืออะไร
2. พันธูศาสตร์คืออะไร

ความรู้เพิ่มเติม

จริยธรรม หมายถึง ธรรมะที่เป็น
ข้อประพฤติปฏิบัติหรือศีลธรรม
ของผู้ที่มีจริยธรรม

ความรู้เพิ่มเติม

พันธุศาสตร์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ
การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของ
สิ่งมีชีวิตจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง

คำถามชวนคิด

นักเรียนอยากทราบหรือไม่ว่า จริยธรรม
ด้านพันธุศาสตร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

ตัดสินใจเลือกวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม และคำนึงถึงจริยธรรม
จากสถานการณ์เกี่ยวกับพันธุศาสตร์ที่กำหนดให้

ใบกิจกรรมที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ ของนักเรียน เป็นอย่างไร

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

จุดประสงค์

วิเคราะห์และตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการที่ถูกคือ เหนือกว่า และคำนึงถึงจริยธรรมจากสถานการณ์เกี่ยวกับพันธุศาสตร์

วัสดุและอุปกรณ์

วิธีการดำเนินการ

1. อ่านและวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้

สถานการณ์ที่ 1

ชายคนหนึ่งพบภรรยาของเขาเป็นโรคที่มีอาการอวัยวะสืบพันธุ์ผิดปกติ โรคนี้เป็นโรคทางพันธุกรรมที่สามารถถ่ายทอดจากแม่ไปยังลูกได้ ปัจจุบันโรคดังกล่าวสามารถรักษาได้โดยการทำอวัยวะสืบพันธุ์ ซึ่งทำได้โดยการเปลี่ยนเนื้อเยื่อ แต่การรักษานี้มีค่าใช้จ่ายทางด้านเทคนิค และมีข้อได้เปรียบทางจริยธรรมเกิดขึ้นในสังคมว่า ควรนำบิดิตที่มีผิดปกติในเซลล์ตั้งต้นที่จะสร้างเซลล์สืบพันธุ์หรือไม่ และถ้ามีการทำอวัยวะสืบพันธุ์จะมีผลต่อความหลากหลายทางพันธุกรรมในอนาคตหรือไม่

จากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะเลือกวิธีใดต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกเหตุผล

- ก. ไม่ยุ่งกีดกันธรรมชาติ ถ้าถูกวิธีการของโรคนี้รักษาไปตามอาการ
- ข. รักษาโดยอวัยวะสืบพันธุ์
- ค. อุดการตั้งครรภ ถ้าพบว่าพบยีนที่ทำให้เกิดโรคนี้ในทารกที่อยู่ในครรภ์

สถานการณ์ที่ 2

ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำนายผลดีพันธุกรรมบริษัทหนึ่งที่มีการปรับปรุงพันธุกรรมเชิงยีนให้มีผลขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิม 2 เท่า โดยการได้ยีนของพืชชนิดหนึ่งที่มีผลขนาดใหญ่อยู่ในยีนของมะเขือเทศ จากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะขายมะเขือเทศที่เกิดจากการตัดแปรพันธุกรรมนี้ให้ผู้บริโภคหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ขาย เพราะมะเขือเทศมีคุณภาพดีกว่าบริษัทอื่น
- ข. ขาย เพราะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหาร
- ค. ไม่ขาย เพราะไม่สนใจเรื่องความปลอดภัยของผู้บริโภค

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

- ✓ กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร
- ✓ กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร
- ✓ วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

ใบกิจกรรมที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ ของนักเรียน เป็นอย่างไร

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

จุดประสงค์

วิเคราะห์และตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการที่ถูกต่อ เหนือขอบ และคำนึงถึงจริยธรรมจากสถานการณ์เกี่ยวกับพันธุศาสตร์

วัสดุและอุปกรณ์

วิธีการดำเนินการ

1. อ่านและวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้

สถานการณ์ที่ 1

ชายคนหนึ่งพบว่าภรรยาของเขาเป็นโรคที่มีอาการอวัยวะภูมิคุ้มกันไม่ดี โรคนี้เป็นโรคทางพันธุกรรมที่สามารถถ่ายทอดจากแม่ไปยังลูกได้ ปัจจุบันโรคดังกล่าวสามารถรักษาได้โดยการทำอวัยวะรับบริจาค ซึ่งทำได้โดยการเปลี่ยนเนื้อเยื่อ แต่การรักษานี้มีค่าใช้จ่ายทางด้านเทคนิค และมีข้อได้เปรียบทางจริยธรรมเกิดขึ้นในสังคมว่า ควรนำอวัยวะที่มีดัดแปลงพันธุกรรมที่ดัดแปลงแล้วมาใช้แทนอวัยวะที่ดัดแปลงหรือไม่ และถ้ามีการทำอวัยวะรับบริจาคจะมีผลต่อความหลากหลายทางพันธุกรรมในประชาชาติหรือไม่

จากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะเลือกวิธีใดต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

- ให้ลูกเกิดตามธรรมชาติ ถ้าถูกมีอาการของโรคก็รักษาไปตามอาการ
- รักษาโดยอวัยวะรับบริจาค
- ยุติการตั้งครรภ์ ถ้าตรวจพบอวัยวะที่ดัดแปลงพันธุกรรมในทารกที่อยู่ในครรภ์

สถานการณ์ที่ 2

ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำนายผลพันธุกรรมบริษัทหนึ่งที่มีการปรับปรุงพันธุกรรมเชิงยีนเพื่อเพิ่มผลขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิม 2 เท่า โดยการใส่ยีนของพืชชนิดหนึ่งที่มีผลขนาดใหญ่ลงในยีนของมะเขือเทศ จากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะขายมะเขือเทศที่เกิดจากการดัดแปรพันธุกรรมนี้ให้ผู้บริโภคหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ขาย เพราะมะเขือเทศมีคุณภาพดีกว่าชนิดอื่น
- ขาย เพราะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหาร
- ไม่ขาย เพราะไม่แน่ใจเรื่องความปลอดภัยของผู้บริโภค

ใบกิจกรรมที่ 1

ใบกิจกรรมที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

จุดประสงค์

วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม และคำนึงถึงจริยธรรมจากสถานการณ์เกี่ยวกับพันธุศาสตร์

วัสดุและอุปกรณ์

-

ใบกิจกรรมที่ 1

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. อ่านและวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้

สถานการณ์ที่ 1

ชายคนหนึ่งพบว่าภรรยาของเขาเป็นโรคที่ไม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันได้ โรคนี้เป็นโรคทางพันธุกรรมที่สามารถถ่ายทอดจากแม่ไปยังลูกได้ ปัจจุบันโรคนี้อาจสามารถรักษาได้โดยการทำยีนบำบัด ซึ่งทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงยีน แต่การรักษาลักษณะนี้ยังมีข้อจำกัดทางด้านเทคนิค และมีข้อโต้แย้งทางจริยธรรมเกิดขึ้นในสังคมว่า ควรบำบัดยีนที่ผิดปกติในเซลล์ตั้งต้นที่จะสร้างเซลล์ไข่และอสุจิหรือไม่ และถ้ามีการทำยีนบำบัดจะมีผลต่อความหลากหลายทางพันธุกรรมในอนาคตหรือไม่

จากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะเลือกวิธีใดต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

- ก. ให้ลูกเกิดตามธรรมชาติ ถ้าลูกมีอาการของโรคก็รักษาไปตามอาการ
- ข. รักษาโดยยีนบำบัด
- ค. ยุติการตั้งครรภ์ ถ้าตรวจพบยีนที่ทำให้เกิดโรคนี้นี้ในทารกที่อยู่ในครรภ์

ใบกิจกรรมที่ 1

สถานการณ์ที่ 2

ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของบริษัทที่จำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชบริษัทหนึ่งที่มีการปรับปรุงพันธุ์มะเขือเทศให้มีผลขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิม 2 เท่า โดยการใส่ยีนของพืชชนิดหนึ่งที่มีผลขนาดใหญ่ลงในยีนของมะเขือเทศจากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะขายมะเขือเทศที่เกิดจากการดัดแปรพันธุกรรมนี้ให้ผู้บริโภคหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ขาย เพราะมะเขือเทศมีคุณภาพดีกว่าบริษัทอื่น
- ข. ขาย เพราะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหาร
- ค. ไม่ขาย เพราะไม่แน่ใจเรื่องความปลอดภัยของผู้บริโภค

ใบกิจกรรมที่ 1

สถานการณ์ที่ 3

การโคลนเป็นการเพิ่มจำนวนสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนสิ่งมีชีวิตเดิมทุกประการ หากการโคลนสามารถทำได้กับสัตว์เลี้ยงทุกชนิดและนักเรียนเคยมีสุนัขที่รักมากและตายไป นักเรียนจึงทำการค้นคว้าและได้ความรู้มาว่าถ้าอยากได้สุนัขตัวเดิมกลับมา จะต้องนำตัวอย่างเซลล์ที่บริเวณรากของเส้นขนสุนัขไปโคลน

จากสถานการณ์นี้ นักเรียนจะเลือกวิธีใด เพราะเหตุใด

- ก. พยายามหาตัวอย่างเส้นขนของสุนัขแล้วนำไปโคลนเพื่อให้ได้สุนัขตัวเดิม
- ข. ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติโดยไม่ทำการโคลน เพราะไม่แน่ใจว่าสุนัขตัวใหม่ที่ได้จากการโคลน จะเหมือนกับตัวเดิมทุกประการ

ใบกิจกรรมที่ 1

สถานการณ์ที่ 4

หากมีบริษัทนำเสนอว่าสามารถสร้างเด็กหลอดแก้วที่มีลักษณะตามความต้องการของพ่อแม่ได้ โดยนำ ยีนที่ควบคุมลักษณะต่าง ๆ ตามที่ต้องการใส่เข้าไปในไซโกต เช่น ยีนควบคุมความฉลาด ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านกีฬา

จากสถานการณ์นี้ ถ้านักเรียนเป็นพ่อแม่ของเด็ก นักเรียนจะเลือกวิธีใด เพราะเหตุใด

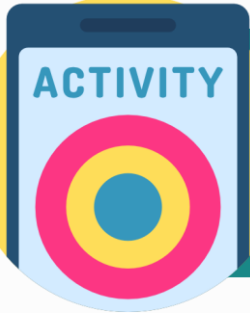
- ก. เลือกสร้างเด็กหลอดแก้วที่มีลักษณะตามที่นักเรียนต้องการ เพราะทำให้เด็กเกิดมามีความพร้อมทั้งสติปัญญาและความสามารถในด้านต่าง ๆ
- ข. ไม่เลือกใส่ยีนเข้าไปในไซโกต เพราะต้องการให้ลูกมีลักษณะคล้ายคลึงกับพ่อแม่

ใบกิจกรรมที่ 1

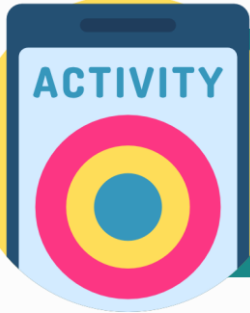
2. แต่ละกลุ่มอภิปราย และตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น บันทึกผลลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 และนำเสนอผลการทำกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน
3. แต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม และจริยธรรมในการตัดสินใจเลือกวิธีการของแต่ละสถานการณ์ซ้ำอีกครั้ง และตอบคำถามลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 2
4. ตอบคำถามท้ายกิจกรรม

กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

คำตอบ

การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมเกี่ยวกับ
การใช้ความรู้ด้านพันธุศาสตร์

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

คำตอบ

วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกวิธีการที่ถูกต้อง
เหมาะสม และคำนึงถึงจริยธรรมจากสถานการณ์เกี่ยวกับ
พันธูศาสตร์ที่กำหนดให้

วิธีดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

อ่านและวิเคราะห์สถานการณ์อภิปราย และตัดสินใจ
เลือกวิธีปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้น

วิธีดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

อภิปรายเกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม
และจรรยาบรรณในการตัดสินใจเลือกวิธีการ
ของแต่ละสถานการณ์

แบ่งหน้าที่

ของสมาชิกในกลุ่ม

โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
ตามที่ได้รับมอบหมายตามความสนใจ
และความถนัด

ใบงานที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ ของนักเรียน เป็นอย่างไร

ดาวน์โหลดใบงานได้จาก www.dltv.ac.th

ใบงานที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกผลการทำกิจกรรมในตารางตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนคำถามท้ายกิจกรรม

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ตอนที่ 1 การอภิปรายกลุ่มเพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการจากสถานการณ์ด้านพันธุศาสตร์ที่กำหนดให้

คำชี้แจง

ให้วงกลมล้อมตัวเลือก ก. ข. หรือ ค. ในแต่ละสถานการณ์ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบลงในตาราง

สถานการณ์ที่	วิธีการ	เหตุผล	
		เลือกเพราะ	ไม่เลือกเพราะ
1	ก. ให้ลูกเกิดตามธรรมชาติ ถ้าลูกมีอาการของโรคก็รักษาไปตามอาการ	.....	.....
	ข. รักษาโดยยีนบำบัด	.....	.....
	ค. บุติการสังเคราะห์ ถ้าตรวจพบยีนที่ทำให้เกิดโรคคนในทารกที่อยู่ในครรภ์	.....	.....

นำเสนอ

สิ่งที่ได้

จากการทำกิจกรรม

ใบงานที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ ของนักเรียน เป็นอย่างไร

ดาวน์โหลดใบงานได้จาก www.dltv.ac.th

ใบงานที่ 1

จริยธรรมด้านพันธุศาสตร์ของนักเรียนเป็นอย่างไร

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกผลการทำกิจกรรมในตารางตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ตามหัวข้อกิจกรรม

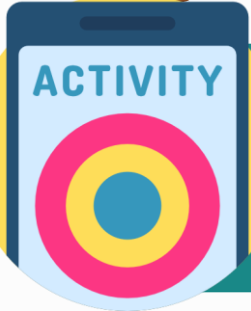
บันทึกผลการทำกิจกรรม

ตอนที่ 1 การอภิปรายกลุ่มเพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการจากสถานการณ์ด้านพันธุศาสตร์ที่กำหนดให้

คำชี้แจง

ให้วงกลมล้อมตัวเลือก ก. ข. หรือ ค. ในแต่ละสถานการณ์ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบลงในตาราง

สถานการณ์ที่	วิธีการ	เหตุผล	
		เลือกเพราะ	ไม่เลือกเพราะ
1	ก. ใช้ยีนดัดตามธรรมชาติ ถ้าลูกมีอาการของโรคก็รักษาไปตามอาการ	.....	.....
	ข. รักษาโดยยีนบำบัด	.....	.....
	ค. ยุติการตั้งครรภ์ ถ้าตรวจพบยีนที่ทำให้เกิดโรคในทารกที่อยู่ในครรภ์	.....	.....

ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกวิธีการจากสถานการณ์ด้านพันธุศาสตร์ ที่กำหนดให้หลังฟังการนำเสนอของกลุ่มอื่น

คำถามข้อที่ 1

กลุ่มของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลง
การตัดสินใจในสถานการณ์ใดบ้างหรือไม่
เพราะเหตุใด

ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกวิธีการจากสถานการณ์ด้านพันธุศาสตร์ ที่กำหนดให้หลังฟังการนำเสนอของกลุ่มอื่น

คำถามข้อที่ 2

สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกวิธีการ
ได้ถูกต้องเป็นไปได้และเหมาะสมยิ่งขึ้น
ได้แก่อะไรบ้าง

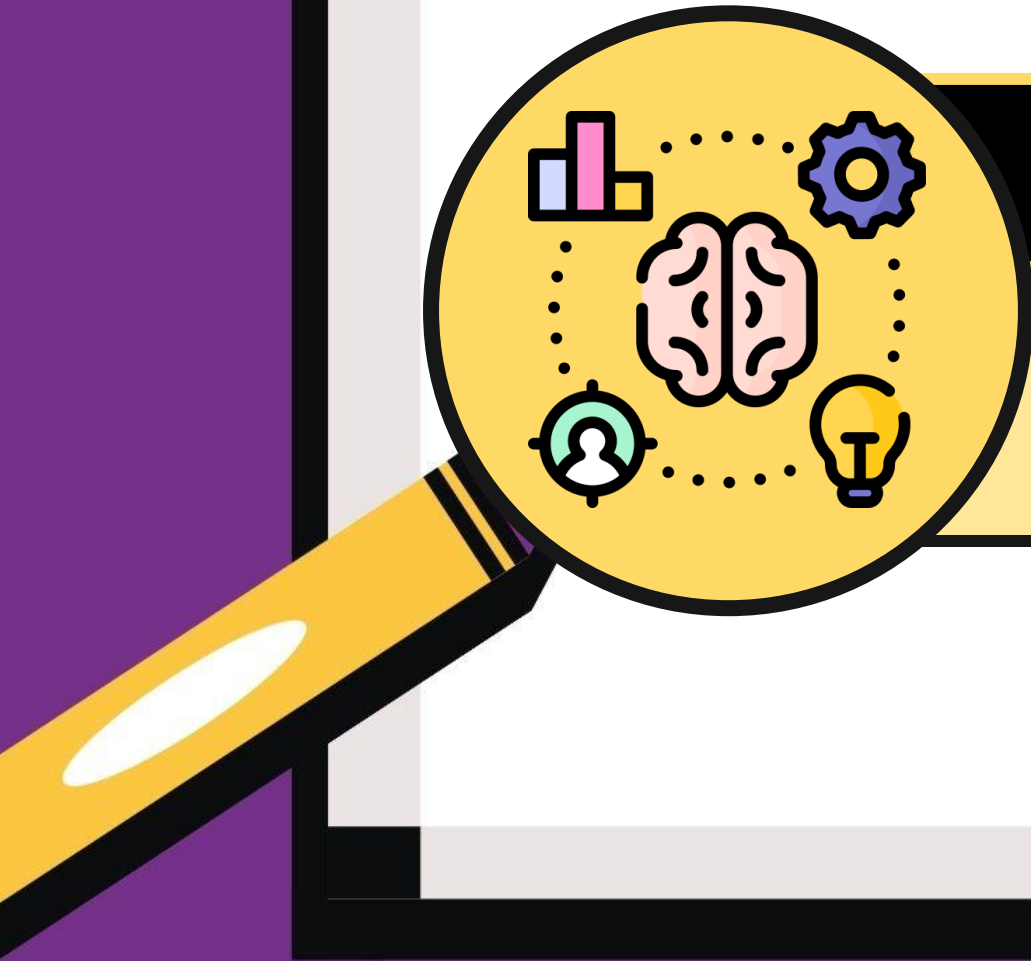

คำถามท้ายกิจกรรม

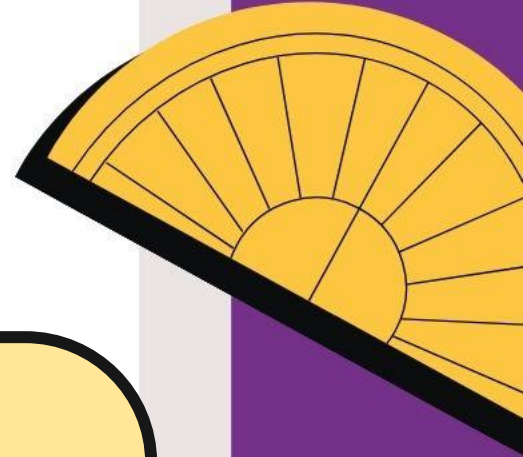
ในการตัดสินใจเลือกวิธีการใด
ในแต่ละสถานการณ์ นักเรียนมีเหตุผล
ในการตัดสินใจเลือกวิธีการนั้น ๆ
อย่างไร

สรุป

บทเรียนในวันนี้

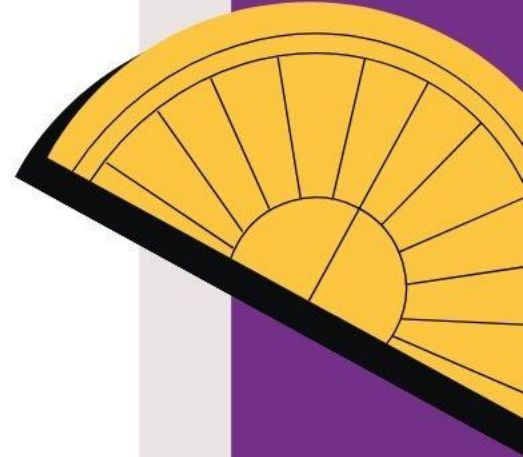

สรุป

บทเรียนในวันนี้

การตัดสินใจยอมรับและเลือก
วิธีการใดวิธีการหนึ่ง โดยนำ
ความรู้ด้านพันธุศาสตร์ไปใช้

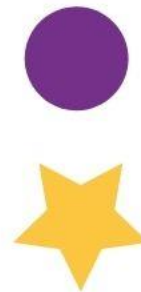
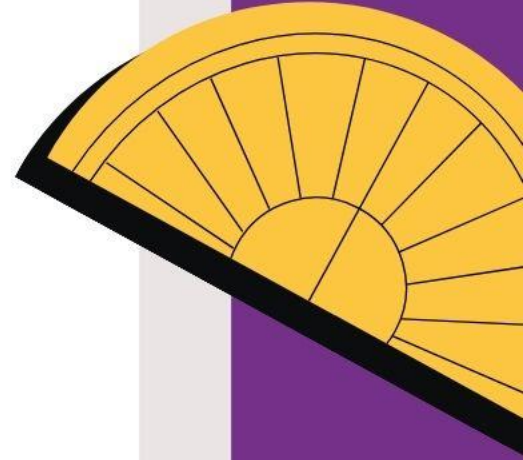

สรุป

บทเรียนในวันนี้

จะต้องคำนึงถึงความถูกต้อง
เหมาะสม ผลกระทบที่เกิดขึ้น
และไม่ผิดจริยธรรม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เรื่อง คลื่นกลและคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบงานที่ 1 คลื่นเกิดขึ้นได้อย่างไรและมีลักษณะอย่างไร
2. ใบความรู้ที่ 1 คลื่นประเภทต่าง ๆ
3. ใบกิจกรรมที่ 1 คลื่นเกิดขึ้นได้อย่างไรและมีลักษณะอย่างไร

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th